

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на гл. ас д-р Марина Иванова Димитрова
за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
в професионално направление 1.2. Педагогика, специалност „Теория на възпитанието и дидактика“, към катедра „Педагогика и мениджмънт“,
Инженерно-педагогически факултет – Сливен, ТУ – София
публикуван в ДВ бр. 93 /22.11.2022 г.

За участие в конкурса са представени 20 научни публикации, покриващи съответните минимални изисквания. От тях един монографичен труд, една публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, 18 научни публикации (11 самостоятелни и 7 в съавторство) публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране. От цялата представена научна продукция 8 научни труда са на английски език, а 10 на български език.

Всички, изброени по-горе публикации, не са представени в процедурата за ОНС „доктор“.

*Забележка: Поредността на резюметата на представените материали съответства на поредността на публикациите от списъка на научните трудове за участие в конкурса.

Общо описание на представените материали по показателите, съгласно ЗРАСРБ и ПУРЗАД в ТУ-София

Показател А: Диплома за ОНС „доктор“, по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност „Теория на възпитанието и дидактика“. Диплома № ТУС-ИПФ45-НС1-038, издадена 2017 г от ТУ-София, ИПФ-Сливен **(50 точки)**.

Показател В3: Монографичен труд на тема „Аспекти на изследователската дейност на студентите педагози в контекста на съвременната образователна среда“, ISBN 978-619-7445-50-3, Издателство Обнова- Сливен, 2022 **(100 точки)**.

Показател Г5: Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ на тема „Ролята на мотивацията в самостоятелната работа на студентите при педагогическата им подготовка“, ИК „Жельо Учков“, ISBN 978-954-391-160-8, 2021 г. **(75 точки)**.

Показател Г7: Представени са 18 публикации (11 самостоятелни и 7 в съавторство), които са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране **(145 точки)**.

Показател Д11: Представено е цитиране в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация **(15 точки)**.

Показател Д13: Представени са 12 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране **(60 точки)**.

Показател Е16 и Е17:Участие в научно изследователски проекти **(35 точки)**.

Показател Ж23: Приложена е справка за хорариум на водени лекции за последните три години в Технически университет-София, Инженерно-педагогически факултет-Сливен по дисциплини от ПН 1.2 Педагогика, възлизащи на 857,50 часа **(857,50 точки)**.

В Таблица 1. е представено покритието на критериите, по групи от показатели, на гл. ас. д-р Марина Иванова Димитрова, съпоставено с минималните изисквания за заемане на АД „доцент“ по професионално направление 1.2 Педагогика в ТУ-София, които покриват минималните национални изисквания съгласно ППЗРАСРБ.

Таблица 1. Брой точки по показатели

Група показатели	Минимален брой точки	Брой точки гл. ас. д-р Марина Димитрова	Брой точки по основни показатели от група	
А	50	50	Диплома № ТУС-ИПФ45-НС1-038 Дата на издаване: 27.06.2017 г. Издадена от: ТУ-София, ИПФ-Сливен Професионално направление: 1.2. Педагогика Специалност: Теория на възпитанието и дидактика	
Б	–			
В	100	100	В3	100
Г	200	220	Г4	-
			Г5	75
			Г6	-
			Г7	145
			Г8	-
			Г9	-
			Г10	-
Д	50	75	Д11	15
			Д12	-
			Д13	60
Е	-	35	Е 14	-
			Е 15	-
			Е 16	15
			Е 17	20
			Е 18	-
			Е 19	-
			Е 20	-
			Е 21	-
			Е 22	-
Ж	30	857,50	Технически университет-София, Инженерно-педагогически факултет-Сливен	
З	–		-	
Общо	430	1337,5		

*Справка за изпълнение на Показател В.3. за изпълнение на минималните критерии,
съгласно ЗРАСРБ за академичната длъжност „доцент“*

№	Монография	Автор	Точки за съответната публикация
1. В.3	„Аспекти на изследователската дейност на студентите педагози в контекста на съвременната образователна среда“, (монография), ISBN 978-619-7445-50-3, 2022 COBISS.BG-ID – 55771400	Марина Иванова Димитрова	100
Общо			100

Резюме: Проблемите на изследователската дейност на студентите в съвременното българско образование са актуални и предмет на научното търсене на преподаватели и студенти във висшите училища. Целта на монографичния труд е да се направи анализ на проблема за интегриране на студентите към изследователската дейност по време на обучението им университета.

В първа глава е предоставена информация за същностните характеристики на изследователската дейност; конструктивизъм, конструктивистко учене и интерактивността в съвременната образователна среда. Специално внимание е отделено на компетентностния подход и ключовите компетентности заложи в Европейската референтна рамка. Представени и научно обосновани са уменията за изследователска дейност и приобщаване на студентите към нея. Подчертава се значението за прилагане на съвременни методи за преподаване в дейността на студентите, което извежда на по-високо ниво способността им да активизират и организират изследователската си дейност.

Във втора глава е направено проучване и са представени резултатите от него. Там се виждат различните аспекти на изследователската дейност на студентите по време на обучението им. В проведените проучвания са участвали студенти, обучаващи се в Инженерно-педагогически факултет - Сливен по професионално направление 1.2 Педагогика от специалности „Педагогика“, ОКС „бакалавър“ и „Предучилищна и начална училищна педагогика“, ОКС „магистър“ в периода 2020-2022 година.

Поставените изследователски задачи са: проучване на отношението и нагласата на студентите за самостоятелна изследователска дейност и участие в научни форуми, както и готовността за самооценка на формираните умения за изследователска дейност; уменията за работа по проект в екип; творчески умения; умения за проектно-изследователска дейност по време на онлайн обучение; умения за самостоятелно учене и самостоятелна дейност; проучване на условията и организацията на изследователската дейност.

Монографичният труд може да се използва при подготовка на педагогически специалисти и привличането им за съвместна изследователска работа с преподавателя. По естествен начин той провокира интереса на студентите педагози и допринася за подготовката им за обучение в магистърски и докторски програми.

*Справка за изпълнение на Показател Г.5 за изпълнение на минималните критерии,
съгласно ЗРАСРБ за академичната длъжност „доцент“*

№	Книга на базата на защитен дисертационен труд	Автор	Точки за съответната публикация
1. Г.5	„Ролята на мотивацията в самостоятелната работа на студентите при педагогическата им подготовка“, ISBN 978-954-391-160-8, 2021 COBISS.BG-ID - 56812040	Марина Иванова Димитрова	75
Общо			75

Резюме: Книгата е редактирана и допълнена съкратена част от защитен дисертационен труд през 2017 г. на тема „Ролята на мотивацията в самостоятелната работа на студентите при педагогическата им подготовка“ с научен ръководител проф. д-р Марина Николова.

Все по-настъпателно се увеличава делът на самостоятелната работа на студентите по време на тяхното образование. Подготовката за самостоятелна дейност над зададените проекти и осигуряването на педагогически условия за формиране на желание и готовност за педагогическа компетентност на младите хора по време на тяхното обучение, зависи до голяма степен от създаването на положителна мотивация от страна на преподавателите. Необходимо е търсене на начини, форми, методи и средства за обучение и осигуряване на повече възможности за личностно развитие и самореализация. В тази връзка, от особено значение е студентите да имат положителна нагласа и мотивация. Голямо значение имат водещите мотиви при осъществяване на самостоятелна дейност при студентите. Целта е да се изследва ролята на мотивите през периода на обучение в университета, за полагане на основите на професионализъм и способността за формиране на умения за самостоятелна професионална дейност. Проблемът по отношение на ефективна мотивирана самостоятелна дейност е особено актуален.

Всичко това провокира научните ни търсения и ни насочи към изследване на един проблем, който не е достатъчно изследван, както теоретично, така и в практиката – ролята на мотивацията в самостоятелната работа на студентите при педагогическата им подготовка.

Експерименталната работа за формиране на положителна мотивация в самостоятелната работа на студентите в Инженерно-педагогическия факултет – Сливен, Технически университет – София при педагогическата им подготовка е проведена на два етапа: *първи* - 2014-2016г. със студенти обучаващи се по учебен план от квалификация „учител“, ОКС „бакалавър“ и преподаватели от ИПФ-Сливен; *втори* - 2019-2021 г. със студенти от ПН 1.2 Педагогика специалност „Педагогика“, ОКС „бакалавър“. Целта на втория етап от изследването е да се приложи вече създадения модел за формиране на положителна мотивация в самостоятелната работа на студентите от специалност „Педагогика“. На база на получените резултати е направен сравнителен анализ.

*Справка за изпълнение на Показател Г.7 за изпълнение на минималните критерии,
съгласно ЗРАСРБ за академичната длъжност „доцент“*

№	Публикации	Автор/Съавтор	Точки за съответната публикация
Г.7-1	<i>Стимулиране креативността на учениците чрез игрови технологии, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 33/1, стр. 106-109, 2018</i>	Димитрова, М.	10
Г.7-2	<i>Играта като средство за формиране на лидерски умения в обучението, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, книга 33/2, стр.47-50, 2018</i>	Димитрова, М.	10
Г.7-3	<i>Предизвикателства пред младия учител в мултикултурната класна стая, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 33/2, стр.56-59, 2018</i>	Консулова, С., Димитрова, М.	5
Г.7-4	<i>Preparedness of students to deal with challenges in the multicultural class room, The Strategies of Modern Science Development, XVI International scientific-practical conference Proceedings North Charleston, SC, USA, p.55-58,2018</i>	Konsulova S., Dimitrova M.	5
Г.7-5	<i>Един по-различен учебен час, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 34, книжка 1, стр.127-131, 2019</i>	Лазарова, Н., Димитрова, М.	5
Г.7-6	<i>Good innovation practices in training of postgraduate students, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 34, книжка 2, стр.41-43, 2019</i>	Konsulova S., Dimitrova M.,	5
Г.7-7	<i>Самостоятелна изследователска дейност на студентите магистри при педагогическата им подготовка, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 35/2, стр.41-44, 2020</i>	Димитрова, М.	10
Г.7-8	<i>Development of creative potential through summer trainings in the library, World science: problems and innovations: сборник статей LI Международной научно практической конференции. МЦНС «Наука и Просвещение», ISBN 978-5-00159-760-5, УДК 37, p.121-122, 2021</i>	Dimitrova M.	10
Г.7-9	<i>Влияние на онлайн обучението върху проектно-изследователската дейност, Академично списание «Управление и образование», ISSN 13126121, том XVII, книга 3, стр.12-15, 2021</i>	Димитрова, М.	10
Г.7-10	<i>Specifics in the training of pedagogical specialists for work in a multicultural environment, Наука современности: проблемы и решения: Сборник научных статей, Ч. V, ISBN 978-5-00189-451-3</i>	Dimitrova M.	10

	(Ч.5), УДК 001, ББК 72я43Н34, p.27-30, 2021		
Г.7-11	<i>Добри практики за работа с деца от уязвими групи</i> , Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), том 36/1, стр.69-72, 2021	Консулова, С., Димитрова, М.	5
Г.7-12	<i>Influence of the family environment in bilingual children on adaptation to the educational system</i> , МЦНС «Наука и Просвещение», Развитие современного образования: Актуальные вопросы теории и практики, ISBN 978-5-00173-003-3, УДК 37, p.54-57, 2021	Dimitrova M.	10
Г.7-13	<i>Independent learning and independent work in the modern educational space</i> , THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE: Business Management, Economics and Social Sciences, ISBN 978-0-9860467-9-6, Volume 1, p.69-73, 2021	Dimitrova M.	10
Г.7-14	<i>Working in a MATLAB environment - a factor for the development of key competencies in students</i> International Journal of Humanities and Social Science Invention (IJHSSI), ISSN (Online): 2319 – 7722, ISSN (Print): 2319 – 7714, Volume 11 Issue 5 Ser. I, p. 18-21, DOI:10.35629/7722-1105011821, 2022, Impact Factor : 5.35	Dimitrova M., I. Metodieva,	5
Г.7-15	<i>Интерактивност и творчество в „Методика на обучението по околната среда, човек, природа и общество“</i> , Известия ТУ-Сливен, ISSN 1312 3920, №2, стр. 15-19, 2022	Димитрова, М	10
Г.7-16	<i>Изследователската дейност на студентите – приоритетна област за висшето образование</i> , Известия ТУ-Сливен, ISSN 1312 3920, №2, стр.20-24, 2022	Димитрова, М	10
Г.7-17	<i>Constructivist approach and research skills</i> , European Journal of Humanities and Social Sciences, Scientific journal, https://doi.org/10.29013/EJHSS-22-3-56-59 , ISSN 2414-2344, p.56-59, № 3/ 2022	Dimitrova M.	10
Г.7-18	<i>Професионални умения на младия учител</i> , Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), том 37/1, стр.53-57, 2022	Консулова, С., Димитрова, М.	5
Общо:			145

Г.7-1 Стимулиране креативността на учениците чрез игрови технологии, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 33/1, стр. 106-109, 2018

Статията разглежда игровите технологии като средство за стимулиране на креативност и творчески способности в обучението. Играта е най-добрият метод за обучение и един от най-ефективните способи за създаване на положителна атмосфера, където детето се чувства свободно и самостоятелно, придобива социални умения, учи се на стратегическо и логическо мислене. Прилагането на игрови технологии, стимулира креативността, увеличава интереса към обучението; развива самостоятелност в учениците; служи за трансфер на знания; формира базисни социални умения. Развитието на игровата дейност предполага способност да се мисли самостоятелно, да се планира игровия процес и самостоятелността при изпълнение на игровия замисъл. Разгледани са методи за стимулиране на креативността на учениците - мозъчна атака, мисловна карта, активни тренинги, ролеви игри.

Г.7-2 Играта като средство за формиране на лидерски умения в обучението, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, книга 33/2, стр. 47-50, 2018

Връзката между успешно управление, иновации и лидерство е най-ценната и успешна комбинация за успех. Разгледани са т. нар. soft skills (меки умения), които имат голямо значение в личния и в професионалния живот. Това са онези умения, които помагат за ефективна комуникация, способност за взимане на решения, активно участие, липса на страх от провал, работа в екип, вдъхновяване на останалите, загриженост и желание за промяна. Меките умения могат да бъдат наречени междуличностни или лидерски умения. Родителите и учителите трябва да възпитават в децата качества и умения, характерни за добрия лидер. Един от способите за развитие на лидерски умения при децата е чрез средствата на играта. В статията са представени методите за формиране на лидерски умения в подрастващите. Умелото използване на подходящи дидактически игри може да спомогне на подрастващите да открият лидера в себе си, да се мотивират да направят положителна промяна. При подбор на игрови технологии е необходимо учителят да акцентира върху изграждане на умения за общуване, взимане на решения, излагане на мнения и защитаване на позиция, планиране и организиране на различни дейности, съобразяване с чужда позиция, самоуважение и уважение към другите, уважение към различното мнение.

Г.7-3 Предизвикателства пред младия учител в мултикултурната класна стая, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 33/2, стр. 56-59, 2018

Многообразието в училище включва ученици от разнообразни етноси, езикови и религиозни особености, специални образователни потребности и други. Тази тенденция е едно предизвикателство за правилното функциониране на образователната система. Мултикултурното образование е свързано с уважение, толерантност, приемане и разбиране на различията, спазване на основните човешки права, запазване на религиозната, културната и етническа идентичност на обучаемите. Интеркултурният подход цели да се повиши взаимното разбирателство, да се намали социалната

изолация и да се насърчи приобщаването. Насочвайки вниманието в този аспект са представени някои от спецификите в подготовката на младите учители за реалностите и предизвикателствата на мултикултурната класна стая. Наложително е те да имат изградени определени специфични умения и компетентности за интеркултурно образование. Разгледани са основните подходи за справяне с предизвикателствата и подготовката на младите педагози, осъществяваща се в две направления, взаимно свързани и допълващи се: *теоретично-методическо*, съдържащо указания за работата на учителя в тази среда и *практико-приложно*, свързано с тренинги и добри практики, наблюдавани в базови училища.

Г.7-4 Preparedness of students to deal with challenges in the multicultural class room, The Strategies of Modern Science Development, XVI International scientific-practical conference Proceedings North Charleston, SC, USA, p.55-58,2018

Стратегическите направления за интегриране на учениците от етническите малцинства илюстрират ключовата роля на образованието за изграждането на една повисока култура на толерантност и приобщаване. В област Сливен е разработена и приета Стратегия за интеграция на ромите (2012-2020). По данни на Регионално управление на образованието (РУО) през учебната 2018/2019 г. в област Сливен функционират 71 училища. В голяма част от тях преобладават ученици от ромски, турски и други етнически групи. Учебните планове в Инженерно-педагогически факултет в гр. Сливен към Технически университет-София са съобразени с тези факти. Това налага подготовката на студентите педагози по дисциплини като: Иновативни подходи в мултикултурна среда, Интеркултурно образование, Интеграция на деца със СОП, Методи за работа с деца и младежи в риск, Приобщаващо образование и други. В обучението и подготовката на студентите се работи за формиране на компетентности, модели на поведение и стратегии като: отчитане на етнокултурната специфика и културната идентичност на учениците; ефективни интеркултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците; преподавателски стратегии за работа с учениците и родителите от малцинствата; прилагане на основни техники за учене, наблюдение, слушане, разбиране, комуникиране, техники за работа в групи; методически компетентности за управление на класа и индивидуален подход.

Г.7-5 Един по-различен учебен час, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 34, книжка 1, стр.127-131, 2019

Съществува необходимост от търсене на нови подходи в учебния процес и прилагане на нови практики в обучението в начална училищна възраст. В статията се разглежда прилагане на интерактивни методи при обучение на ученици от втори клас, с цел повишаване интереса на учениците към предмети, по които трудно се усвояват знания и умения, повишаване на желанието им да работят и по-уверено да прилагат получените знания. Приложени са ролевите игри като интерактивен метод, подходящ за формиране на умения за адекватно реагиране в определена ситуация. Ролевата игра „Размяна на роли“/Учителят е ученик/ е проведена в час по Математика с ученици втори клас от СУ „Пейо Крачолов Яворов“ гр. Сливен. В края на часа е проведено проучване чрез кратка анкета, целта на която бе да се въвлекат учениците в колективно обсъждане относно проведенния час. Чрез проведената анкета, учениците имаха възможност да споделят своите впечатления от проведенния час - размишляваха, анализираха и сравняваха създалата се ситуация, която е различна от досегашните

часове. Резултатите от анкетата дадоха информация за нагласи, потребности и настроения на учителя. Чрез провеждането на "Един по-различен учебен час" малките ученици откриха един "нов начин" за учене. По този начин те успяха да се изявят, покажат и да докажат своите умения. Успяха да открият един по-различен обучителен път в своята учебно-познавателна работа, който е по-емоционален и по-лесно достъпен, където водеща роля са емоциите и удовлетвореността от постигнатите собствени резултати.

Г.7-6 Good innovation practices in training of postgraduate students, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 34, книжка 2, стр.41-43, 2019

Технологиите в обучението и иновациите за тясно свързани помежду си. Основните цели, поставени пред преподавателите са обучаваните в магистърските програми да познават и анализират иновативните педагогически технологии; да прилагат технологични подходи в обучението; да притежават ключови умения за професионалната опитност и вещина, необходими за реализацията им в съвременните образователни реалности. Обект на статията е прилагането на иновативни подходи в обучението на студенти от специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“. Дисциплината „Интерактивни подходи в обучението“ подпомага реалната преподавателска дейност на учителите и изгражда принципни модели за интерактивно обучение, които подготвят студентите за предстоящата педагогическа практика в началното училище и детските градини.

Г.7-7 Самостоятелна изследователска дейност на студентите магистри при педагогическата им подготовка, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311 2864, том 35/2, стр.41-44, 2020

Подобряването на качеството на университетското образование е тясно свързано с овладяването на научните изследвания. Засилва се интересът на студентите педагози към провеждане на самостоятелна подготовка. Целта на настоящата статия е да изследва нагласата и мисленето на студентите от магистърска програма „Предучилищна и начална училищна педагогика“ за самостоятелни изследвания и участие в научни форуми. Направено е разделение на студентската изследователска дейност на две основни, допълващи се направления: учебно изследователската и научноизследователска дейност. За да се изследва отношението и нагласата на студентите за самостоятелна научноизследователска дейност и участие в научни форуми е проведено анонимно анкетно проучване. Изследването потвърди желанието на студентите за провеждане на качествена научноизследователска самостоятелна работа по време на обучението им. Участието в научни форуми допринася за повишаване на личностното развитие и мобилността на студентите, а резултатът е - педагози с придобити знания, умения и нови области за реализация в областта на образованието.

Г.7-8 Development of creative potential through summer trainings in the library, World science: problems and innovations: сборник статей LI Международной научно практической конференции. МЦНС «Наука и Просвещение», ISBN 978-5-00159-760-5, УДК 37, p.121-122, 2021

Летните занимални провеждани в библиотеки се явяват алтернатива на стоенето пред компютъра. В тях децата развиват увереност, самочувствие, създават нови

приятелства и запознанства, разгръщат творческия си потенциал. Проведената изследователска работа има за цел да проучи как обучението в лятната занималня допринася за насърчаване и развитие на творческите заложби. Модул „Арт работилници” е любим на децата, посещаващи занималня „Вълшебно лято” към Библиотека „Зора”- гр. Сливен. От анализа на получените данни от анкетната карта с децата, които са посещавали лятна занималня се оформени следните изводи: Децата обичат да посещават летни занимални, защото намират нови приятели, социализират се по-добре, обичат да четат книги, харесва им да изработват различни неща, обичат да гледат филми и презентации по различни теми. Прилагането на игрови техники в лятната занималня стимулира креативността, увеличава интереса към обучението, развива самостоятелност, служи за трансфер на знания, формира базисни социални умения, стимулира детето да отделя елементите на формалната и съдържателната страна в процеса на говорене и слушане, спомага и за формиране на възпитателното въздействие на литературните творби.

Г.7-9 Влияние на онлайн обучението върху проектно-изследователската дейност, Академично списание «Управление и образование», ISSN 13126121, том XVII, книга 3, стр.12-15, 2021

Онлайн обучението дава възможност на преподавателите да насърчават и стимулират онлайн изследванията на обучаемите, поставяйки им задачата да работят по проект. Целта на статията е да се проучи влиянието на онлайн обучението върху проектно-изследователската дейност на студентите. Проведеното изследване със студенти от специалност „Педагогика“, ОКС „бакалавър“, показва желание и интерес към проектна изследователска дейност от страна на студентите и по време на онлайн обучението. Формата на обучение не е пречка за провеждане на качествена научноизследователска работа. Включването на студенти в работата по проекти играе решаваща роля за приобщаването на студентите към научна дейност. Такова обучение стимулира самостоятелната работа и творческо мислене на обучаемите, развива и укрепва способността им да анализират и изследват, създава умение за самостоятелно учене през целия живот, изгражда мотивация за учене и за правене на наука.

Г.7-10 Specifics in the training of pedagogical specialists for work in a multicultural environment, Наука современности: проблемы и решения: Сборник научных статей, Ч. V, Издательство «Перо», ISBN 978-5-00189-451-3 (Ч.5), УДК 001, ББК 72я43Н34, p.27-30, 2021

Културното многообразие в училище включва ученици от различни етноси, езици и религиозен произход, специални образователни потребности и др. Запазване и развитието на културната идентичност на учениците от етническите малцинства е а предпоставка за тяхното качествено образование и за равноправната им интеграция в училищния живот и общество. Обект на статията са спецификите на работата на педагогическите специалисти в мултикултурна среда. Важно е те да бъдат подготвени за справяне с проблемите и трудностите, с които се сблъскват по отношение на образователната интеграция и превенцията на ранните напускане на училище за деца и ученици от етническите малцинства. Разгледани са водещите стратегически документи в Република България: Закон за предучилищното и училищното образование; Наредба № 13 от 21.09.2016 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; Наредба за приобщаващо образование; Конвенция за потискане на дискриминацията в образованието; Стратегия за намаляване дела на преждевременно

напусналите училище; Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и др. Ролята на педагогическите специалисти е от ключово значение.

Г.7-11 Добри практики за работа с деца от уязвими групи, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), том 36/1, стр.69-72, 2021

Основни целите при разработването и прилагането на цялостните политики за интеграция и равни възможности за децата от етническите малцинства са обект на статията. Подробно са посочени дейности, осъществявани от Регионалното управление на образованието - Сливен за постигане на целите, разгледани в статията. Широкият обхват на проблемите налага прилагането на комплексен подход при изпълнението на приоритети и цели. Добрата координация между различните образователни институции в планирането, изпълнението и оценката на потребностите на централно, областно и общинско ниво е предпоставка за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностното развитие за деца и ученици.

Г.7-12 Influence of the family environment in bilingual children on adaptation to the educational system, МЦНС «Наука и Просвещение», Развитие современного образования: Актуальные вопросы теории и практики, ISBN 978-5-00173-003-3, УДК 37, р.53-56, 2021

Успешният старт в живота на всяко дете е свързан с качествено и ефективно образование. В статията са разгледани факторите, които влияят върху училищната адаптация и образователните постижения на децата от различни етнокултурни общности. Една от основните причини се крие в семейната среда. Независимо от етноса, чрез подражание и възпитание в семейството, децата натрупват социален и емоционален опит. Представени са основните функции на семейството. Особено внимание е обърнато на социокултурната среда и влиянието ѝ върху училищната адаптация. Това има пряка зависимост с последващата училищна успеваемост и образователните постижения на децата от различни етнокултурни общности. Направено е обобщение на основните специфични особености на средата.

Г.7-13 Independent learning and independent work in the modern educational space, The international scientific conference: Business Management, Economics and Social Sciences, ISBN 978-0-9860467-9-6, Volume 1, p.69-73, 2021

Промяната в начина на преподаване и усвояване на знанията и уменията предполага преподавателите да са креативни и иновативни. Те трябва да умеят да мотивират обучаваните за търсене на нови знания и формиране на изследователски и творчески интереси. Направен е анализ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030), Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование (КРЕПВО) на ниво Национална квалификационна рамка (НКР), като е обърнато особено внимание на две от най-важните компетентности заложили в национална квалификационна рамка на Република България: самостоятелност и отговорност; компетентност за учене. В Европейската референтна рамка (ЕРР) ученето през целия живот се свързва с редица компетентности, като една от тях се отнася до това, да се научи съвременният човек как да учи самостоятелно, т.е. с компетентността „умение за

самостоятелно учене“ (Learning to learn). Разкрити са взаимовръзките между самостоятелно учене и самостоятелна дейност, които са от особена важност в условията на световна пандемия и онлайн обучение.

Г.7-14 Working in a MATLAB environment - a factor for the development of key competencies in students, International Journal of Humanities and Social Science Invention (IJHSSI), ISSN (Online): 2319 – 7722, ISSN (Print): 2319 – 7714, Volume 11 Issue 5 Ser. I, p. 18-21, DOI: 10.35629/7722-1105011821, 2022, Impact Factor : 5.35

Образование, съобразено с потребностите на икономиката и промените на пазара на труда, предполага прилагане на образователен подход, който цели развитие на компетентни, динамични и инициативни личности, способни да се справят при всякакви условия. Компетентностният подход и ключовите компетентности заложили в Европейската референтна рамка налагат необходимостта овладения теоретични знания и умения от обучаемите да бъдат приложени и в практическа дейност. Целта на настоящата статия е да проучи мнението на студентите, относно работата им в MATLAB среда и влиянието върху компетентностите им. За целта е проведено и описано кратко анонимно проучване с респонденти, изучаващи дисциплината „Компютърно моделиране на електрически системи“ магистърска програма. Изводите, които могат да се направят е, че при обучението на инженерни кадри развиването на дигиталната и математическа компетентност са изключително необходими.

Г.7-15 Интерактивност и творчество в „Методика на обучението по околна среда, човек, природа и общество“, Известия ТУ-Сливен, ISSN 1312 3920, 2/2022, стр. 15-19,2022

Обект на статията е прилагането на подходящи интерактивни методи и похвати, позволяващи развитието на творчески способности при обучението на студенти по дисциплината „Методика на обучението по околна среда, човек, природа и общество“. Прилагайки средствата на активното учене, се въздейства за изграждане на личности с творческо мислене, индивидуален познавателен опит и ценностни качества. Създаването на позитивна образователната среда като пространство, в което се създават условия за творческо вдъхновение и мотивация. Подбраната тематика в обучението и поставянето на самостоятелни задачи, изисква от студентите иновативност, творческо мислене и креативност. По време на обучението си студентите подготвят и презентират интерактивни уроци, разработените план конспекти са съпроводени от тестове в образователната електронна платформа „Kahoot“. Прилагат се педагогически технологии и прецизни методически указания за стимулиране на креативност, методи като „елха от асоциации“, „мисловна карта“ и други. Представени са предпочетените теми от студентите при изготвянето на проектно базирани уроци, както и създадените от тях „Lap book“.

Г.7-16 Изследователската дейност на студентите – приоритетна област за висшето образование, Известия ТУ-Сливен, ISSN 1312 3920, 2/2022, стр.20-24, 2022

Приоритет за всяко висше училище трябва да бъде създаването на подходяща научна среда за развитие на изследователска дейност на обучаемите. Приложението на изследователски подход ще доведе до насърчаване, стимулиране и активизиране на студентите. Целта на настоящата статия е да се проучи студентското мнение по

отношение на организацията и условията за изследователска дейност по време на обучението им. Съобразявайки се с основните компоненти на изследователската дейност: когнитивен, мотивационен, технологичен и творчески е създадена анкетна карта. Приложена е „скала за оценяване“ от вида „ликертова скала“ за степенуване на отговорите. Направени са изводи от съответните проучвания. Добре организираната изследователска дейност влияе, изключително много за усъвършенстване на педагогическите умения, саморазвитието и повишаване на удовлетвореността от работата. Приобщаването на студентите към изследователска дейност трябва да започне още от момента на постъпване във висшето училище.

Г.7-17 Constructivist approach and research skills, European Journal of Humanities and Social Sciences, Scientific journal, <https://doi.org/10.29013/EJHSS-22-3-56-59>, ISSN 2414-2344, p.56-59, № 3/ 2022

Чрез прилагането на конструктивисткия подход във висшите училища се цели формиране на компетентности и умения за търсене, структуриране и провеждане на самостоятелни изследвания. Водени от аспектите на конструктивисткия подход и взаимовръзката му с уменията за изследователската дейност е проведено изследване със студенти от специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, образователно-квалификационна степен „магистър“. Целта на настоящата статия е да се проучи мнението на студентите по отношение на представените основни аспекти на конструктивисткото учене. При създадената анкетна карта се приложи „ликертова скала“ за степенуване на отговорите. Формулираните твърдения дават възможност да се събере информация от анкетираните. Като цялостен извод от проучването, може да се каже следното: Обучението в магистърската програма е насочено към формиране на различни професионални компетентности в областта на учебната и възпитателна работа. Познаването и справянето с всекидневни предизвикателства и сложни ситуации, изисква от педагозите да притежават комуникативност, сътрудничество, умения за бързо разрешаване на проблеми и вземане на адекватни решения. Прилагането на конструктивистки подход в обучението ще засили интересът към изследователска дейност и бъдещите учители ще могат да прилагат своите умения успешно в педагогическата си практика.

Г.7-18 Професионални умения на младия учител, Известия на Съюза на учените - Сливен, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), том 37/1, стр.53-57, 2022

Изискванията към упражняващите учителската професия се увеличават. При всяка една образователна система съществуват широк набор от педагогически практики, подходи и умения, вариращи от традиционни до съвременни и иновативни. Учителите освен знания, относно преподаваното учебно съдържанието е необходимо да развият и различни професионални умения. Процесът на подготовка на педагогическите кадри е дълъг и сложен процес. Основната задача на преподавателите в университетите е да подготви бъдещите млади учители за новите условия в образованието и реализирането им в съвременната училищна среда. В обучението в университета се прилагат стратегии, в които студентите активно участват в обучителния процес. В статията са представени обобщените професионални умения и конкретните специфични, които учителите трябва да развият и усъвършенстват. Всеки млад човек решил да се посвети на учителската професия, трябва да се стреми тя да стане негово призвание.

THE ABSTRACTS OF SCIENTIFIC PAPERS

**of ch. Assistant Professor Marina Ivanova Dimitrova, PhD,
for participation in a competition for the academic position of "Associate
Professor"
in a professional direction 1.2. Pedagogy, specialty "Theory of education
and didactics", at the department "Pedagogy and Management", Faculty of
Engineering and Pedagogy - Sliven, TU - Sofia
published in SG no. 93 /22.11.2022**

20 scientific publications meeting the relevant minimum requirements are submitted for participation in the competition. Out of these, one monographic work, one published book based on a defended dissertation work for the award of the scientific degree "doctor", 18 scientific publications (11 independent and 7 co-authored) published in non-refereed journals with scientific review. Of the entire presented scientific production, 8 scientific works are in English and 10 in Bulgarian.

All of the publications listed above are not presented in scientific degree "PhD" procedure.

*Note: The sequence of the abstracts of the submitted materials corresponds to the sequence of the publications from the list of scientific works for participation in the competition.

General description of the presented materials under the indicators, according to ZRASRB and PURZAD in TU-Sofia

Indicator A: Diploma for "PhD", in professional direction 1.2. Pedagogy, scientific specialty "Theory of education and didactics". Diploma No. TUS-EPF45-NC1-038, issued in 2017 by TU-Sofia, Engineering Pedagogical Faculty-Sliven **(50 points)**.

Indicator C3: Monographic work on the topic "Aspects of the research activity of student teachers in the context of the modern educational environment", ISBN 978-619-7445-50-3, Publisher Obnova- Sliven, 2022 **(100 points)**.

Indicator D5: Published book based on a protected dissertation work for the award of the scientific degree "PhD" on the topic "The role of motivation in the independent work of students in their pedagogical training", Publisher House "Zhelo Uchkov", ISBN 978-954-391-160- 8, 2021 **(75 points)**.

Indicator D7: 18 publications (11 independent and 7 co-authored) are presented, which were published in non-refereed peer-reviewed journals **(145 points)**.

Indicator E11: Citation is presented in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information **(15 points)**.

Indicator E13: Citations in non-refereed peer-reviewed journals are presented **(60 points)**.

Indicator F1, F17: Participation in scientific research projects **(35 points)**.

Indicator G|23: Reference for the schedule of lectures for the last three years at the Technical University-Sofia, Faculty of Engineering and Pedagogy-Sliven in disciplines of professional field 1.2 Pedagogy, total of 857.50 hours **(857.50 points)**.

Table 1 presents the coverage of the criteria, by groups of indicators, of ch. assistant Professor, Marina Ivanova Dimitrova, PhD, compared with the minimum requirements for academic position "Associate Professor" in professional direction 1.2 Pedagogy at TU-Sofia, which cover the minimum national requirements according to PPZRASRB.

Table 1. Number of points by indicators

Indicator group	Minimum number of points	Number of points Ch. Assistant Professor Marina Dimitrova, Ph.D.	Number of points by main indicators per group	
A	50	50	Diploma No. TUS-IPF45-HC1-038 Date of issue: 27.06.2017 Published by: TU-Sofia, IPF-Sliven Professional direction: 1.2. Pedagogy Specialization: Theory of education and didactics	
B	–			
C	100	100	B3	100
D	200	220	G4	-
			G5	75
			G6	-
			G7	145
			G8	-
			G9	-
E	50	70	G10	-
			D11	15
			D12	-
F	-	35	D13	60
			E 14	-
			E 15	-
			E 16	15
			E 17	20
			E 18	-
			E 19	-
			E 20	-
			E 21	-
			E 22	-
G	30	857,50	Technical University-Sofia, Faculty of Engineering and Pedagogy-Sliven	
H	–		-	
Общо	430	1337,5		

Reference for the implementation of Indicator C.3. for the fulfillment of the minimum criteria, according to the ZRASRB for the academic position of "associate professor"

№	Monography	Author	Points for the relevant post
1. C.3	"Aspects of the research activity of student teachers in the context of the modern educational environment", (monograph), ISBN 978-619-7445-50-3, 2022 COBISS.BG-ID – 55771400	Marina Ivanova Dimitrova	100
Total:			100

Abstract: The problems of the research activity of students in modern Bulgarian education are present and naturally it comes as a subject of the scientific research of teachers and students in higher schools. The purpose of the monographic work is to analyze the problem of integrating students into research activities during their studies at the university.

In the first chapter, information is provided about the essential characteristics of the research activity; constructivism, constructivist learning and interactivity in the modern educational environment. Special attention is paid to the competence approach and the key competences laid down in the European reference framework. The skills for research activity and inclusion of students in it are presented and scientifically substantiated. The importance of applying modern teaching methods in the students' activities is emphasized, which brings to a higher level their ability to activate and organize their research pursuit.

In the second chapter, a survey is made and its results are revealed. There you can see the different aspects of the students' research activities during their studies. Students studying at the Faculty of Engineering and Pedagogy - Sliven in the professional field 1.2 Pedagogy from specialties "Pedagogy", "Bachelor" and "Preschool and Primary School Pedagogy", "Master" in the period 2020-2022 participated in the studies.

The research tasks are: study of students' attitude and perception towards independent research activity and participation in scientific forums, as well as the readiness for self-assessment of the formed research activity skills; the skills to work on a project in a team; creative skills; project-research skills during online learning; skills for independent study and independent activity; study of the conditions and organization of research pursuit.

The monographic work can be used in the preparation of pedagogical specialists and their attraction for joint research work with the teacher. In a natural way, it provokes the interest of student teachers and contributes to their preparation for study in master's and PhD programs.

Reference for the implementation of Indicator D.5 for the implementation of the minimum criteria, according to the ZRASRB for the academic position "associate professor"

№	A book based on a defended dissertation	Author	Points for the relevant post
1. D.5	"The role of motivation in the independent work of students in their pedagogical training", ISBN 978-954-391-160-8, 2021 COBISS.BG-ID - 56812040	Marina Ivanova Dimitrova PhD	75
Total:			75

Abstract: The book is an edited and supplemented shortened part of a defended dissertation work in 2017 on the topic "The role of motivation in the independent work of students in their pedagogical training" with scientific supervisor Prof. Marina Nikolova PhD.

The amount of student's independent work is gradually increasing throughout their training. The preparation for independent work on the assigned projects and establishment of pedagogical environment in order to create desire and readiness for pedagogical competence of young people during their studies, depends to a large extent on the creation of positive motivation and mindset from their teachers. It is necessary to search for ways, forms, methods and means of training and providing more opportunities for personal development and self-realization. In this regard, it is of particular importance that students have a positive attitude and motivation. Of great importance are the leading motives in the implementation of independent activity among students. The aim is to investigate the role of reasoning during the period of study at the university, for laying the foundations of professionalism and the ability to form skills for independent professional activity. The problem of effective motivated independent activity is particularly topical.

All this provoked our scientific research and directed us to research a problem that has not been sufficiently investigated, both theoretically and in practice - the role of motivation in the independent work of students during their pedagogical training.

The experimental work on the formation of positive motivation in the independent work of students at the Faculty of Engineering and Pedagogy - Sliven, Technical University - Sofia during their pedagogical training was carried out in two stages: first - 2014-2016. with students studying according to the curriculum of the qualification "teacher", educational-qualification degree "bachelor" and teachers from Engineering-Pedagogical Faculty-Sliven; second - 2019-2021 with students from Professional direction 1.2 Pedagogy major "Pedagogy", OCS "bachelor". The purpose of the second stage of the research is to apply the already created model for the formation of positive motivation in the independent work of students majoring in "Pedagogy". Based on the obtained results, a comparative analysis was performed.

Reference for the implementation of Indicator D.7 for the implementation of the minimum criteria, according to the ZRASRB for the academic position "associate professor"

№	Publications	Author/Co-author	Points for the relevant post
D.7-1	<i>Stimulating students' creativity through game technologies</i> , Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 33/1, pages 106-109, 2018	Dimitrova M.	10
D.7-2	<i>The game as a means of forming leadership skills in education</i> , Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, book 33/2, p.47-50, 2018	Dimitrova M.	10
D.7-3	<i>Challenges for the young teacher in the multicultural classroom</i> , Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 33/2, pp. 56-59, 2018	Konsulova S., Dimitrova M.	5
D.7-4	<i>Preparedness of students to deal with challenges in the multicultural class room</i> , The Strategies of Modern Science Development, XVI International scientific-practical conference Proceedings North Charleston, SC, USA, p.55-58,2018	Konsulova S., Dimitrova M.	5
D.7-5	<i>A different lesson</i> , Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 34, book 1, p.127-131, 2019	Lazarova, N., Dimitrova M.	5
D.7-6	<i>Good innovation practices in training of postgraduate students</i> , Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 34, book 2, pp. 41-43, 2019	Konsulova S., Dimitrova M.,	5
D.7-7	<i>Independent research activity of master's students during their pedagogical training</i> , Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 35/2, pp. 41-44, 2020	Dimitrova M.	10
D.7-8	<i>Development of creative potential through summer trainings in the library</i> , World science: problems and innovations: collection of articles LI International Scientific and Practical Conference. MCNS «Science and Education», ISBN 978-5-00159-760-5, UDC 37, p.121-122, 2021	Dimitrova M.	10
D.7-9	<i>Influence of online learning on project-research activity</i> , Academic journal «Management and education», ISSN 13126121, volume XVII, book 3, p.12-15, 2021	Dimitrova M.	10
D.7-10	<i>Specifics in the training of pedagogical specialists for work in a multicultural environment</i> , Contemporary science: problems and solutions: Collection of scientific articles, Ch. V, ISBN 978-5-00189-451-3 (Ch.5), UDC 001, BBK 72я43H34, p.27-30, 2021	Dimitrova M.	10

D.7-11	<i>Good practices for working with children from vulnerable groups</i> , Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), volume 36/1, pp. 69-72, 2021	Konsulova S., Dimitrova M.	5
D.7-12	<i>Influence of the family environment in bilingual children on adaptation to the educational system</i> , MCNS "Science and Education", Development of modern education: Current issues theories and practices, ISBN 978-5-00173-003-3, UDC 37, p.54-57, 2021	Dimitrova M.	10
D.7-13	<i>Independent learning and independent work in the modern educational space</i> , THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE: Business Management, Economics and Social Sciences, ISBN 978-0-9860467-9-6, Volume 1, p.69-73, 2021	Dimitrova M.	10
D.7-14	<i>Working in a MATLAB environment - a factor for the development of key competencies in students</i> International Journal of Humanities and Social Science Invention (IJHSSI), ISSN (Online): 2319 – 7722, ISSN (Print): 2319 – 7714, Volume 11 Issue 5 Ser. I, p. 18-21, DOI:10.35629/7722-1105011821, 2022, Impact Factor : 5.35	Dimitrova M., I. Metodieva,	5
D.7-15	<i>Interactivity and creativity in "Methodology of learning about the surrounding world, man, nature and society"</i> , Izvestiya TU-Sliven, ISSN 1312 3920, No. 2, pp. 15-19, 2022	Dimitrova M.	10
D.7-16	<i>The research activity of students - a priority area for higher education</i> , Izvestiya TU-Sliven, ISSN 1312 3920, No. 2, pp. 20-24, 2022	Dimitrova M.	10
D.7-17	<i>Constructivist approach and research skills</i> , European Journal of Humanities and Social Sciences, Scientific journal, https://doi.org/10.29013/EJHSS-22-3-56-59 , ISSN 2414-2344, p.56-59, № 3/ 2022	Dimitrova M.	10
D.7-18	<i>Professional skills of the young teacher</i> , Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), volume 37/1, pp. 53-57, 2022	Konsulova S., Dimitrova M.	5
Total:			145

D.7-1 Stimulating students' creativity through game technologies, Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 33/1, pages 106-109, 2018

The article examines game technologies as means of stimulating creativity in education. The game is the best method of learning and one of the most effective ways to create a positive atmosphere where the child feels free and independent, acquires social skills, learns strategic and logical thinking. Application of game technologies stimulates creativity, increases interest in learning; develops independence in students; serves for knowledge transfer; forms basic social skills. The development of the game activity implies the ability to

think independently, to plan the game process and the independence in the implementation of the game idea. Methods for stimulating students' creativity were considered - brainstorming, mental mapping, active trainings, role-playing games.

D.7-2 The game as a means of forming leadership skills in education, Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, book 33/2, pp. 47-50, 2018

The relationship between successful management, innovation and leadership is the most valuable combination for success. The so-called soft skills, which are of great importance in personal and professional life, are examined. These are those skills that help in effective communication, ability to make decisions, active participation, lack of fear of failure, teamwork, inspiring others, concern and willingness to change. Soft skills can be called interpersonal or leadership skills. Parents and teachers must educate children in order to acquire qualities, skills and characteristic of a good leader. One of the ways to develop leadership skills in children is through the means of game. The article presents the methods of forming leadership skills in adolescents Skillful use of appropriate didactic games can help adolescents discover the leader in themselves, motivate themselves to make a positive change. When selecting game technologies, it is necessary for the teacher to emphasize building communication skills, making decisions, expressing opinions and defending a position, planning and organizing various activities, taking into account someone else's position, self-respect and respect for others, respect for the different opinion.

D.7-3 Challenges for the young teacher in the multicultural classroom, Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 33/2, pp. 56-59, 2018

Diversity in a school includes students of diverse ethnicities, linguistic and religious backgrounds, special educational needs and more. This trend is a challenge for the proper functioning of the education system. Multicultural education is related to respect, tolerance, acceptance and understanding of the different, observance of basic human rights, preservation of the religious, cultural and ethnic identity of the learners. The intercultural approach aims to increase mutual understanding, reduce social isolation and promote inclusion. Focusing on this aspect, some of the specifics in the preparation of young teachers for the realities and challenges of the multicultural classroom are presented. It is imperative that they have developed certain specific skills and competencies for intercultural education. The main approaches to dealing with the challenges and the preparation of young teachers are examined, which is carried out in two directions, mutually related and complementary: theoretical-methodical, containing instructions for the work of the teacher in this environment, and practical-applied, related to trainings and good practices , observed in basic schools.

D.7-4 Preparedness of students to deal with challenges in the multicultural class room, The Strategies of Modern Science Development, XVI International scientific-practical conference Proceedings North Charleston, SC, USA, p.55-58,2018

The strategic directions for the integration of students from ethnic minorities illustrate the key role of education in building a higher culture of tolerance and inclusion. A Strategy for Roma Integration (2012-2020) was developed and adopted in Sliven Region. According to the data of the Regional Department of Education (RDE), during the 2018/2019 school year, 71 schools functioned in the Sliven district. In a large part of them, students from Roma,

Turkish and other ethnic groups predominate. The curricula in the Faculty of Engineering and Pedagogy in the city of Sliven at the Technical University-Sofia are tailored to these facts. This necessitates the preparation of student teachers in disciplines such as: Innovative approaches in a multicultural environment, Intercultural education, Integration of children with SEN, Methods of working with children and youth at risk, Inclusive education and others. In the training and preparation of the students, work is being done to form competencies, behavior models and strategies such as: taking into account the ethno-cultural specificity and cultural identity of the students; effective intercultural interactions; models for assessing students' needs; teaching strategies for working with minority students and parents; application of basic techniques for learning, observing, listening, understanding, communicating, techniques for working in groups; methodological competences for class management and individual approach

D.7-5 A different lesson, Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 34, book 1, p.127-131, 2019

There is a need to search for new approaches in the learning process and to apply new practices in education at primary school age. The article examines the application of interactive methods in teaching second-grade students, with the aim of increasing students' interest in subjects in which knowledge and skills are difficult to learn, increasing their desire to work and more confidently apply the knowledge they have acquired. Role-playing games are applied as an interactive method, suitable for forming skills for adequate response in a certain situation. The role-playing game "Swap roles"/The teacher is a student/ was held in a Mathematics class with second-grade students from "Peyo Kracholov Yavorov" Secondary School, Sliven. At the end of the lesson, a survey was conducted through a short survey, the purpose of which was to involve the students in a collective discussion about the lesson. Through the conducted survey, the students had the opportunity to share their impressions of the lesson - they reflected, analyzed and compared the created situation, which is different from previous lessons. The results of the survey provided information about teacher attitudes, needs and moods. By conducting "A different lesson" the young students discovered a "new way" of learning. In this way, they were able to perform, show and prove their skills. They managed to find a different educational path in their educational and cognitive work, which is more emotional and more easily accessible, where emotions and satisfaction from the achieved own results play a leading role.

D.7-6 Good innovation practices in training of postgraduate students, Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 34, book 2, pp. 41-43, 2019

Technology in learning and innovation are closely related. The main goals set before the teachers are for the students in the master's programs to know and analyze the innovative pedagogical technologies; to apply technological approaches in training; to possess key skills for the professional experience and expertise necessary for their realization in modern educational realities. The subject of the article is the application of innovative approaches in the education of students majoring in "Preschool and Primary School Pedagogy". The discipline "Interactive approaches in learning" supports the real teaching activity of teachers and builds principled models for interactive learning that prepare students for the upcoming pedagogical practice in primary school and kindergartens.

D.7-7 Independent research activity of master's students during their pedagogical training, Notices of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311 2864, volume 35/2, pp. 41-44, 2020

Improving the quality of university education is closely related to the proficient manner in scientific research. The interest of student teachers in conducting independent training is increasing. The purpose of this article is to explore the attitudes and thinking of students from the Preschool and Primary School Pedagogy master's program about independent research and participation in scientific forums. Student research activity has been divided into two main, complementary directions: educational research and research activity. In order to investigate the attitude and mindset of students towards independent research activity and participation in scientific forums, an anonymous survey was conducted. The research confirmed the desire of the students to conduct quality research independent work during their studies. Participation in scientific forums contributes to increasing the personal development and mobility of students, and the result is - educators with acquired knowledge, skills and new areas for realization in the field of education.

D.7-8 Development of creative potential through summer trainings in the library, World science: problems and innovations: collection of articles LI International Scientific and Practical Conference. ICNS "Science and Education", ISBN 978-5-00159-760-5, UDC 37, p.121-122, 2021

Summer classes held in libraries are an alternative to sitting in front of the computer. In them, children develop confidence, self-esteem, create new friendships and acquaintances, develop their creative potential. The research work carried out aims to investigate how summer school education contributes to the promotion and development of creative abilities. The "Art Workshops" module is a favorite of the children attending the "Magical Summer" workshop at the "Zora" Library - Sliven. The following conclusions were drawn from the analysis of the data obtained from the questionnaire with the children who attended a summer school: Children like to visit summer schools because they find new friends, socialize better, like to read books, they like to make different things, like to watch movies and presentations on different topics. The application of game techniques in the summer school stimulates creativity, increases interest in learning, develops independence, serves to transfer knowledge, forms basic social skills, stimulates the child to separate the elements of the formal and content side in the process of speaking and listening, also helps to form of the educational impact of literary works.

D.7-9 Influence of online learning on project-research activity, Academic journal «Management and education», ISSN 13126121, volume XVII, book 3, p.12-15, 2021

Online learning enables educators to encourage and stimulate online research conducted by students by assigning them with an assigned project. The purpose of the article is to investigate the impact of online learning on students' project-research activity. The research conducted with students from the "Pedagogy" specialty, studying for "Bachelor", shows a desire and interest in project research activity on the part of the students during the online training as well. The form of education is not an obstacle to conducting quality research work. Involving students in project work plays a crucial role in engaging students in scientific activity. Such training stimulates independent work and creative thinking of learners, develops and strengthens their ability to analyze and research, creates a skill for lifelong independent learning, builds motivation for learning and for doing science.

D.7-10 Specifics in the training of pedagogical specialists for work in a multicultural environment, Modern Science: Problems and Solutions: Collection of Scientific Articles, Part V, Pero Publishing House, ISBN 978-5-00189-451-3 (Part 5), UDC 001, BBC 72ya43N34, p.27-30, 2021

Cultural diversity in a school includes students from different ethnicities, linguistic and religious backgrounds, special educational needs, etc. Preservation and development of the cultural identity of students from ethnic minorities is a prerequisite for their quality education and for their equal integration into school life and society. The subject of the article is the work specifics of pedagogical specialists in a multicultural environment. It is important that they are prepared to deal with the problems and difficulties they face in terms of educational integration and the prevention of early school leaving for children and students from ethnic minorities. The leading strategic documents in the Republic of Bulgaria were reviewed: Law on preschool and school education; Ordinance No. 13 of 21.09.2016 on civic, health, environmental and intercultural education; Ordinance on Inclusive Education; Convention on the Suppression of Discrimination in Education; Strategy to reduce the share of early school leavers; Strategy for educational integration of children and students from ethnic minorities, etc. The role of pedagogical specialists is of key importance.

D.7-11 Good practices for working with children from vulnerable groups, Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), volume 36/1, pp. 69-72, 2021

The main objectives in the development and implementation of comprehensive policies for integration and equal opportunities for children from ethnic minorities are the subject of the article. Activities carried out by the Regional Department of Education - Sliven to achieve the goals discussed in the article are reviewed. The wide scope of the problems requires the application of a complex approach in the implementation of priorities and goals. Good coordination between different educational institutions in the planning, implementation and assessment of needs at the central, regional and municipal level is a prerequisite for providing activities to support personal development for children and students.

D.7-12 Influence of the family environment in bilingual children on adaptation to the educational system, ICNS "Science and Education", Development of modern education: Topical issues of theory and practice, ISBN 978-5-00173-003-3, UDC 37, p.53-56, 2021

A successful start in the life of every child is related to quality and effective education. The article examines the factors that influence school adaptation and educational achievements of children from different ethno-cultural communities. One of the main reasons lies in the family environment. Regardless of ethnicity, through role modeling and family upbringing, children gain social and emotional experience. The main functions of the family are presented. Special attention is paid to the sociocultural environment and its influence on school adaptation. This has a direct relationship with the subsequent school performance and educational achievements of children from different ethno-cultural communities. A summary of the main specific features of the environment is made.

D.7-13 Independent learning and independent work in the modern educational space, The international scientific conference: Business Management, Economics and Social Sciences, ISBN 978-0-9860467-9-6, Volume 1, p.69-73, 2021

The change in the way of teaching and acquisition of knowledge and skills implies that teachers are creative and innovative. They must be able to motivate students to search for new knowledge and form research and creative interests. An analysis was made of the Strategic Framework for the Development of Education, Training and Learning in the Republic of Bulgaria (2021 - 2030), the Qualification Framework of the European Higher Education Area (EHEA) at the National Qualification Framework (NQF) level, paying particular attention to two of the most important competencies laid down in the national qualification framework of the Republic of Bulgaria: independence and responsibility; learning competence. In the European Framework of Reference (ERF), lifelong learning is linked to a number of competences, one of which relates to teaching the modern person how to learn independently, i.e. with the competence "skill for independent learning" (Learning to learn). The interrelationships between independent learning and independent activity are revealed, which are of particular importance in the conditions of a global pandemic and online learning.

D.7-14 Working in a MATLAB environment - a factor for the development of key competencies in students, International Journal of Humanities and Social Science Invention (IJHSSI), ISSN (Online): 2319 – 7722, ISSN (Print): 2319 – 7714, Volume 11 Issue 5 Ser. I, p. 18-21, DOI: 10.35629/7722-1105011821, 2022, Impact Factor : 5.35

Education tailored to the needs of the economy and changes in the labor market implies the application of an educational approach that aims to develop competent, dynamic and initiative individuals, capable of coping with any conditions. The competence approach and the key competences emphasized in the European Reference Framework impose the need for the mastered theoretical knowledge and skills of the trainees to be applied in practical activities. The purpose of this article is to explore the students' opinions about their work in the MATLAB environment and the impact on their competencies. Therefore, a short anonymous survey has been conducted with respondents studying the discipline "Computer Modeling of Electrical Systems" master's program. The conclusions that can be made are that in the training of engineering personnel, the development of digital and mathematical competence is extremely necessary.

D.7-15 Interactivity and creativity in "Methodology of learning about the surrounding world, human, nature and society", Izvestiya TU-Sliven, ISSN 1312 3920, 2/2022, pp. 15-19, 2022

The object of the article is the application of appropriate interactive methods and concepts, allowing the development of creative abilities in the education of students in the discipline "Methodology of learning about the surrounding world, man, nature and society". Applying the means of active learning, it affects the building of personalities with creative thinking, individual cognitive experience and value qualities. Creation of a positive educational environment as a space in which conditions for inspiration and motivation are created. The selected topics in the training and the setting of independent tasks require innovation, creative thinking and creativity from the students. During their studies, students prepare and present interactive lessons, the developed plan notes are accompanied by tests in the "Kahoot" educational electronic platform. Pedagogical technologies and precise methodological instructions are applied to stimulate creativity, methods such as "tree of associations", "mind map" and others. The topics preferred by the students in the preparation of project-based lessons, as well as the "Lap book" created by them, are presented.

D.7-16 The research activity of students - a priority area for higher education, Izvestiya TU-Sliven, ISSN 1312 3920, 2/2022, p.20-24, 2022

A priority for every higher education institution should be the creation of a suitable scientific environment for the development of research activities of students. The application of a research approach will lead to the encouragement, stimulation and activation of students. The purpose of this article is to investigate the student opinion regarding the organization and conditions for research activity during their studies. In accordance with the main components of the research activity: cognitive, motivational, technological and creative, a questionnaire was created. A "rating scale" of the "likert scale" type was applied to grade the answers. Conclusions are drawn from the relevant studies. A well-organized research activity has an enormous impact on improving pedagogical skills, self-development and increasing job satisfaction. Involvement of students in research activity should start from the moment of entering the university.

D.7-17 Constructivist approach and research skills, European Journal of Humanities and Social Sciences, Scientific journal, <https://doi.org/10.29013/EJHSS-22-3-56-59>, ISSN 2414-2344, p.56-59, № 3/ 2022

Through the application of the constructivist approach in higher schools, the formation of competences and skills for searching, structuring and conducting independent research is aimed. Guided by the aspects of the constructivist approach and its interrelationship with research skills, a study was conducted with students from the "Preschool and Primary School Pedagogy" specialty, Master's degree. The purpose of this article is to explore the students' opinions regarding the main aspects of constructivist learning presented. A "Likert scale" was applied to the questionnaire created to grade the answers. Formulated statements make it possible to collect information from the respondents. As an overall conclusion of the study, the following can be said: The training in the master's program is aimed at forming various professional competencies in the field of educational and educational work. Knowing and dealing with everyday challenges and complex situations requires educators to have communication, cooperation, quick problem-solving skills and adequate decision-making. Applying a constructivist approach to teaching will increase interest in research and future teachers will be able to apply their skills successfully in their pedagogical practice.

D.7-18 Professional skills of the young teacher, Bulletin of the Union of Scientists - Sliven, ISSN 1311-2864 (print) ISSN 2682-9827 (online), volume 37/1, pp. 53-57, 2022

The demands on those exercising the teaching profession are increasing. Within any educational system there is a wide range of pedagogical practices, approaches and skills ranging from traditional to modern and innovative. In addition to knowledge about the taught content, teachers also need to develop various professional skills. The process of training pedagogical staff is a long and complex process. The main task of university teachers is to prepare future young teachers for the new conditions in education and their implementation in the modern school environment. In university education, strategies are applied in which students actively participate in the educational process. The article presents the generalized professional skills and the specific specific ones that teachers need to develop and improve. Every young person who decides to dedicate himself to the teaching profession should strive to make it his vocation.